

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

30 Ιανουαρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 14

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4514

Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΤΙΤΛΟΣ Ι
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ**

**Άρθρο 1
Σκοπός**

Σκοπός των διατάξεων του παρόντος Μέρους είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕ L 173/12.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2016/1034/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 2016 (ΕΕ L 175/30.6.2016), λαμβάνοντας υπόψη την κατ'εξουσιοδότηση Οδηγία (ΕΕ) 2017/593 της Επιτροπής της 7ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 87/500, 31.3.2017).

**Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής
(Άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ)**

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις επενδύσεων, στους διαχειριστές αγοράς, στους παρόχους υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και στις επιχειρήσεις τρίτων χωρών που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες ή ασκούν επενδυτικές δραστηριότητες μέσω της εγκατάστασης υποκαταστήματος στην Ελλάδα.

2. Ο παρών νόμος θεσπίζει απαιτήσεις ως προς τα εξής:

α) τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και τη λειτουργία των Ανώνυμων Εταιρειών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ.), καθώς και την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών ή την άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων από επιχειρήσεις επενδύσεων άλλου κράτους - μέλους στην Ελλάδα,

β) την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών ή την άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων από επιχειρήσεις τρίτων χωρών μέσω της εγκατάστασης υποκαταστήματος στην Ελλάδα,

γ) τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και τη λειτουργία διαχειριστών αγοράς και ρυθμιζόμενων αγορών,

δ) τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και τη λειτουργία παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων,

ε) την εποπτεία, τη συνεργασία και την εφαρμογή από τις αρμόδιες αρχές.

3. Οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται επίσης στα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας βάσει του ν. 4261/2014 (Α' 107) ή σε άλλο κράτος - μέλος βάσει της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (ΕΕ L 176/27.6.2013), όταν παρέχουν μία ή και περισσότερες επενδυτικές υπηρεσίες ή ασκούν μία ή και περισσότερες επενδυτικές δραστηριότητες:

α) της παραγράφου 2 του άρθρου 3, της παραγράφου 3 του άρθρου 9 και των άρθρων 14 και 16 έως 20,

β) του Κεφαλαίου Β' του Τίτλου ΙΙ,

γ) του Κεφαλαίου Γ' του Τίτλου ΙΙ, εκτός των παραγράφων 2 και 3 της ενότητας Α' του άρθρου 34, των παραγράφων 2 και 3 της ενότητας Β' του άρθρου 34, των παραγράφων 2 έως 6 και 8 της ενότητας Α' του άρθρου 35 και των παραγράφων 2, 3 και 6 της ενότητας Β' του άρθρου 35,

δ) των άρθρων 67 έως 73 και των άρθρων 78, 83 και 84.

4. Οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται επίσης στις επιχειρήσεις επενδύσεων και στα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας βάσει του ν. 4261/2014 ή σε άλλο κράτος - μέλος βάσει της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όταν προβαίνουν σε πώληση ή παροχή συμβουλής σε πελάτες σχετικά με δομημένες καταθέσεις:

α) της παραγράφου 3 του άρθρου 9, του άρθρου 14 και των παραγράφων 2, 3 και 6 του άρθρου 16,

β) των άρθρων 23 έως 26, του άρθρου 28, του άρθρου 29 και του άρθρου 30, και

γ) των άρθρων 67 έως 73.

5. Οι παράγραφοι 1 έως 6 του άρθρου 17 εφαρμόζονται επίσης στα μέλη ή τους συμμετέχοντες ρυθμιζόμενων αγορών και Πολυμερών Μηχανισμών Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) που δεν έχουν την υποχρέωση να αδειοδοτούνται, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, δυνάμει των περιπτώσεων α', ε', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ή την Οδηγία 2014/65/ΕΕ.

6. Τα άρθρα 57 και 58 εφαρμόζονται επίσης στα πρόσωπα που εξαιρούνται, σύμφωνα με το άρθρο 3.

7. Όλα τα πολυμερή συστήματα χρηματοπιστωτικών μέσων λειτουργούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Τίτ-

Άρθρο 118
Κατάργηση της Επιτροπής της παρ. 6
του άρθρου 16 του ν. 2873/2000

1. Η Επιτροπή που συστάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 2873/2000 (Α' 285) για την αξιολόγηση των καταγγελιών που υποβάλλονται σε βάρος των Υπηρεσιών και των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία με τις διατάξεις της παρ. 19 του άρθρου 55 του ν. 4002/2011 (Α' 180) υπήχθη στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης, της οποίας η λειτουργία έπαυσε από 30.6.2014 με τη διάταξη της περίπτωσης α' της υποπαραγράφου 3 της παρ. Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), καταργείται.

2. Ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός της ως άνω Επιτροπής, μετά την κατάργησή της, καταγράφεται και περιέρχεται στο Αυτοτελές Τμήμα Γ' Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων και Στρατηγικής της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων (Δ.ΕΣ.ΥΠ.), της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

3. Το αρχείο περαιωμένων υποθέσεων - καταγγελιών και οι εκκρεμείς υποθέσεις - καταγγελίες ενώπιον της ως άνω Επιτροπής, μετά την κατάργησή της, καταγράφονται και μεταφέρονται στο ανωτέρω Τμήμα, από το οποίο αξιολογούνται και επιμερίζονται, κατά λόγο αντικείμενου ή περιεχομένου τους και, εφόσον δεν σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της Α.Α.Δ.Ε., διαβιβάζονται στις καθ' ύλη αρμόδιες Υπηρεσίες για εξέταση.

Άρθρο 119
Τροποποίηση των νόμων 4369/2016
και 3086/2002

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4369/2016 (Α' 33) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις Ανεξάρτητες Αρχές και το διοικητικό προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης συγκροτείται από τα τακτικά μη αιρετά μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου αυτών με την υποχρεωτική συμμετοχή ενός προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης προερχόμενου από άλλο φορέα, κατόπιν επιλογής, σύμφωνα με τη διαδικασία του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 1.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 23Α του ν. 3086/2002 (Α' 324), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4170/2013 (Α' 163) και αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4438/2016 (Α' 220) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α) Δαπάνες που αφορούν αμοιβές και έξοδα φυσικών ή νομικών προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, κατόπιν σχετικών εντολών λειτουργιών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως ιδίως δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών, μεταφραστών, πραγματογνωμόνων και συμβολαιογράφων, δαπάνες για δημοσιεύσεις στον τύπο και μετακινήσεις μελών του Ν.Σ.Κ. και γενικότερα δαπάνες που σχετίζονται με ενέργειες ενώπιον ημεδαπών δικαστηρίων υπάγονται στην παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. 80/2016 (Α' 145) και βαρύνουν τους αντίστοιχους Κ.Α.Ε. του προϋπολογισμού του Ν.Σ.Κ., του εκάστοτε οικονομικού έτους, εντός του οποίου εκκαθαρίζονται. Δαπάνες που έχουν εκκαθαρι-

στεί μέχρι σήμερα από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων του Ν.Σ.Κ. και αφορούν τις ανωτέρω αμοιβές και έξοδα θεωρούνται νόμιμες.

β) Τα αναφερόμενα στην ανωτέρω περίπτωση εφαρμόζονται και για δαπάνες όμοιες κατ' αντικείμενο με τις ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένων και των νομικών ή τεχνικών γνωμοδοτήσεων που απαιτούνται στα πλαίσια διεξαγωγής εθνικών ή διεθνών διαιτητικών δικών, οι οποίες βαρύνουν τους αντίστοιχους Κ.Α.Ε. των προϋπολογισμών των αρμόδιων Υπουργείων ή άλλων Αρχών, του εκάστοτε οικονομικού έτους, εντός του οποίου εκκαθαρίζονται.»

Άρθρο 120
Τροποποίηση του άρθρου 53 του ν. 4389/2016

Οι παράγραφοι 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 53 του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως ισχύει, αντικαθίστανται με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, αντίστοιχα, ως εξής:

1. «1. Επιβάλλεται φόρος υπέρ του Δημοσίου, με την ονομασία «φόρος διαμονής», σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Ο φόρος διαμονής επιβάλλεται ανά ημερήσια χρήση και ανά δωμάτιο ή διαμέρισμα, ως εξής:

α. Σε κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), ως ακολούθως:

1-2	αστέρων	0,50 ευρώ
3	αστέρων	1,50 ευρώ
4	αστέρων	3,00 ευρώ
5	αστέρων	4,00 ευρώ

και

β. σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, 0,50 ευρώ.

2. «2. Ο φόρος διαμονής βαρύνει τον διαμένοντα, που έκανε χρήση του δωματίου ή του διαμερίσματος, κατά τις διακρίσεις της παραγράφου 1, επιβάλλεται μετά τη διαμονή του στο κατάλυμα και πριν την αναχώρησή του από αυτό με την έκδοση ειδικού στοιχείου-απόδειξης είσπραξης φόρου διαμονής από τις επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου και αποδίδεται από αυτές στη Φορολογική Διοίκηση με μηνιαίες δηλώσεις. Οι δηλώσεις υποβάλλονται μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν της έκδοσης κάθε ειδικού στοιχείου - απόδειξης είσπραξης φόρου διαμονής. Το ειδικό στοιχείο - απόδειξη είσπραξης φόρου διαμονής δεν επιβαρύνεται με Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Φόρος διαμονής δεν επιβάλλεται σε περίπτωση δωρεάν παροχής υπηρεσιών διαμονής από τις ανωτέρω επιχειρήσεις.»

3. «4. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του ειδικού αυτού φόρου, τα πρόσωπα που είναι υπόχρεα στην απόδοση του φόρου, ο χρόνος και η διαδικασία επιβολής και απόδοσής του, το περιεχόμενο, η διαδικασία και ο τρόπος έκδοσης του ειδικού στοιχείου - απόδειξης είσπραξης φόρου διαμονής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.»

4. «5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από την 1.1.2018 για τα ειδικά στοιχεία - αποδείξεις είσπραξης φόρου διαμονής που εκδίδονται από την ημερομηνία αυτή και μετά.»

Άρθρο 121

Ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων κοινού αμυντικού προγράμματος Ελλάδας-ΗΠΑ

1. Για την εκτέλεση έργων, που υπάγονται στο κοινό αμυντικό πρόγραμμα Ελλάδας - Η.Π.Α. και σε κάθε άλλο πρόγραμμα εξωτερικής βοήθειας των Η.Π.Α., και για τις σχετιζόμενες με αυτά πράξεις και δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1.1.2016, εφαρμόζονται αναλόγως οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί απαλλαγής από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και, γενικά, οι διατάξεις περί παροχής προνομίων, ασυλιών και απαλλαγών για την παράδοση και εισαγωγή αγαθών και την παροχή υπηρεσιών για την εκτέλεση έργων κοινής υποδομής του Οργανισμού του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ), καθώς και του Πεδίου Βολής Κρήτης (Π.Β.Κ.).

2. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 122

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4512/2018 (Α' 5)

1. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην τεχνική μελέτη εκμετάλλευσης πρέπει να αποδεικνύεται ο εντοπισμός εκμεταλλεύσιμου κοιτάσματος από την έρευνα που διενεργήθηκε, σύμφωνα με τις περιπτώσεις δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του ΚΜΛΕ.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τους εκμεταλλευτές μεταλλευτικών ορυκτών εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3, 6 και 7 του άρθρου 58 του παρόντος, η παράγραφος 4 του άρθρου 58 του παρόντος σε συνδυασμό με το άρθρο 118 του ν.δ. 210/1973 (Α' 277) και το άρθρο 64Α του ν. 4442/2016.»

3. Η περίπτωση ιστ' του άρθρου 69 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιστ. Το στοιχείο δ' του άρθρου 101 της υπ' αριθμ. 2223/14.6.2011 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 227) καταργείται και αντικαθίσταται από τη φράση «Αποτελέσματα διενεργηθεισών ερευνητικών εργασιών».

4. Η παρ. 1 του άρθρου 70 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα έργα που περιγράφονται στο στοιχείο 9, του Παραρτήματος V (Ομάδα 5η) της υ.α. ΔΙΠΑ/οικ.37674/27.7.2016 (Β' 2471) εντάσσονται στην κατηγορία Β, πλην των ερευνητικών γεωτρήσεων για ανεύρεση μεταλλευτικών ορυκτών. Αρμόδια υπηρεσία για την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις των έργων και δραστηριοτήτων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 της υ.α. 46294/2013 (Β' 2001) είναι η Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Οι εγκεκριμένες ΑΕΠΟ για τα έργα του προηγούμενου εδαφίου εξακολουθούν να ισχύουν έως τη λήξη τους.»

Άρθρο 123

Τροποποίηση του άρθρου 136 του ν. 4389/2016 (Α' 94)

Η παρ. 3 του άρθρου 136 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η ΔΕΗ Α.Ε., καθώς και οι Βιομηχανικοί Καταναλωτές, οι οποίοι είναι κάτοχοι αδειών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και είναι εγγεγραμμένοι στο ανωτέρω Μητρώο Συμμετεχόντων του Συστήματος Συναλλαγών Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού («ΗΕΠ»), δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής ως αγοραστές στις ανωτέρω δημοπρασίες. Από τον περιορισμό αυτό εξαιρούνται οι βιομηχανικοί καταναλωτές οι οποίοι διατηρούν ή αναπτύσσουν διακριτή δραστηριότητα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στη λιανική αγορά κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1. Η ΡΑΕ και ο Λειτουργός της Αγοράς αναπτύσσουν και εφαρμόζουν κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς για τη συμμετοχή των Βιομηχανικών Καταναλωτών στο ΣΣΔΠΠΗΕ, οι οποίοι προβλέπονται και εξειδικεύονται στον Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, προς επίτευξη των οριζομένων της παρούσης, των παραγράφων 1 και 2 και τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 135 και προς διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας.»

Άρθρο 124

Τροποποίηση διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

1. Η παρ. 1 του άρθρου 74 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Εκτός από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα που καθορίζουν τη γενεσιουργό αιτία και τους όρους καταβολής του φόρου, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) επί των ενεργειακών προϊόντων καθίσταται απαιτητός και κατά την επέλευση μίας εκ των γενεσιουργών αιτιών που αναφέρονται στις παραγράφους 4, 5 και 6 του προηγούμενου άρθρου.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 2960/2001, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Η βεβαίωση και η είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που αναλογεί στα προϊόντα του άρθρου 53 του παρόντος Κώδικα, ενεργείται από την αρμόδια Αρχή κατά τη θέση των προϊόντων σε ανάλωση, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 8 και 8Α του παρόντος άρθρου και των άρθρων 110 και 111.»

3. Μετά την παρ. 8 του άρθρου 109 του ν. 2960/2001, όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 8Α, ως ακολούθως:

«8Α. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που αναλογεί στα προϊόντα των παραγράφων 4, 5 και 6 του άρθρου 73, τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή διατίθενται προς πώληση ή χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης ή κινητήρων, βεβαιώνεται και εισπράττεται από την αρμόδια Αρχή, το αργότερο μέχρι την εικοστή (20ή) ημέρα του επόμενου μήνα από το